

Financiering

(Alternatieve) Financiering en
Voorwaarden

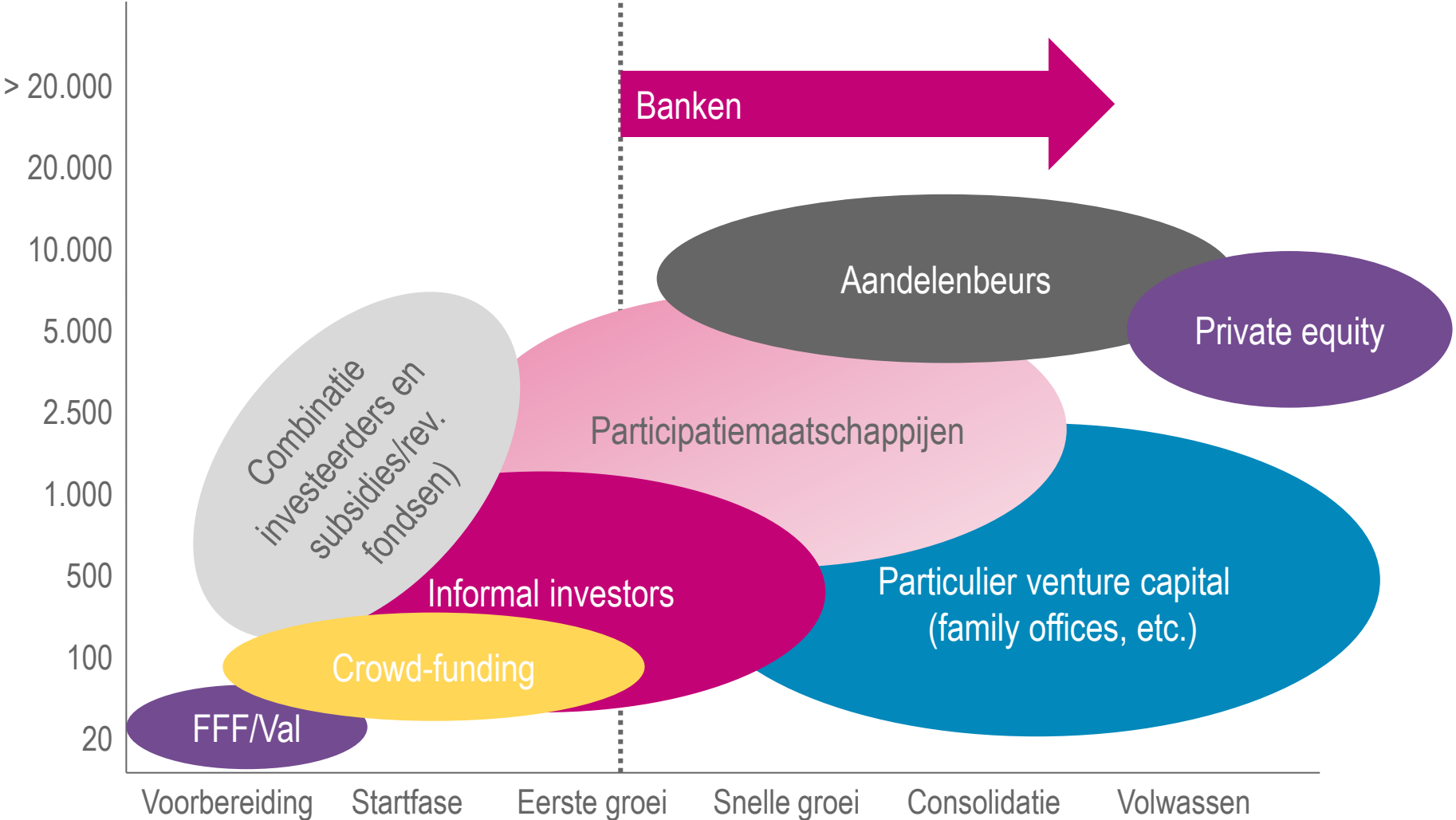
De kapitaalmarkt in Beweging

- Toegang tot bancaire financiering meer onder druk
- Investeerders schuiven op in het gat dat banken laten vallen

Opkomst van alternatieve financieringsvormen:

- Informal investing
- Crowdfunding
- Overheden zetten in op ander mechanismes: van subsidies naar middelen met een revolverend karakter
- Kredietunies, et cetera
- Transparantie is een issue

Kapitaalmarkt

Banken (1)

- 80-90% van MKB in Nederland wordt gefinancierd door banken
- Kredietverlening (tot € 250.000) neemt substantieel af
- Leningen
- Rente en aflossing
- Borgstellingskrediet (BMKB)
- Qredits (www.qredits.nl): microkredieten tot € 50.000, opgehoogd naar € 150.000

Banken (2)

Banken financieren bedrijven die voldoen aan onderstaande kenmerken:

- Laag risicoprofiel
  - Track record
  - Stabiele inkomstenstromen
  - Zekerheden, onderpand
  - Kan de onderneming voldoen aan rente- en aflossingsverplichtingen?
- Geen start-ups zonder omzet

Informal Investors

- Informal investors (business angels): vermogende particulieren die risicodragend kapitaal verschaffen aan ondernemingen van derden
- Risicokapitaal in ruil voor aandelenbelang (minderheidsbelang); zeggenschap en winstrechten, soms in combinatie met achtergestelde lening
- Rendement op basis van een exit
- Tussen € 50k - € 1 miljoen
- Dé informal investor bestaat niet (veel verschillen)
- Vaak (ex) ondernemers
- Brengen naast kapitaal ook kennis, kunde en contacten in

Revolverende fondsen (1)

“Een fonds waarmee een overheid leningen verstrekt en/of risicodragend participeert of leningen garandeert aan projecten met een maatschappelijk doel en waarbij de aflossingen steeds opnieuw gebruikt kunnen worden”

(ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)

Revolverende fondsen (2)

- Veelal overheden die met middelen uit verkoop energiebedrijven revolverende fondsen hebben opgezet.
- Plannen vormen een onderdeel van van lokaal of provinciaal economisch beleid
- Totaalomvang tot op heden ca. € 1,0 miljard aan fondsvormende activiteiten (excl. € 475M door Noord-Brabant)

Thema	Omvang
Innovatie	€ 172 miljoen
Energie	€ 436 miljoen
Leefomgeving	€ 346 miljoen
Overige	€ 28 miljoen

Revolverende fondsen (3)

- Zijn gericht op een onderwerp (bv. Energie of duurzaamheid) of een fase (bv. Seed-financiering of groeifinanciering)
- Opereren binnen geografisch gebied
- Investerings vaak in combinatie met private partij
- Minder geschikt voor financiering van (fundamenteel) onderzoek

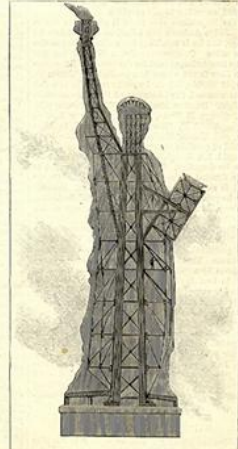
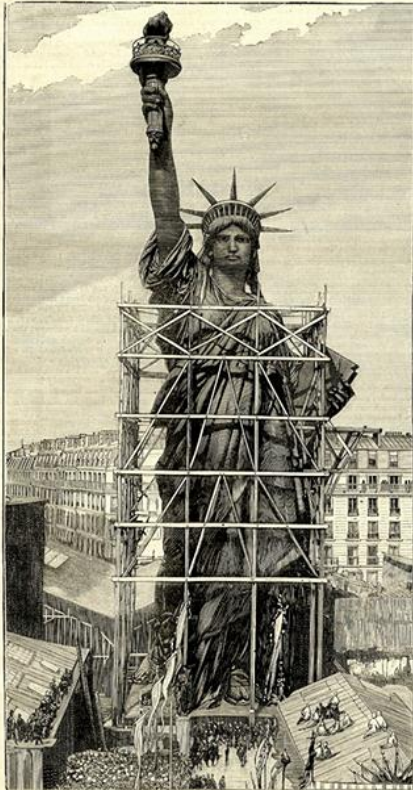
Kredietunies

Coöperatie waarin MKB-ondernemers via een gemeenschappelijke kas middelen ter beschikking stellen aan andere MKB-ondernemers

- Peer to Peer Lending
- Beperkte bedragen
- Mogelijke bemoeienis van kredietverstrekker

Crowdfunding

1. OFFICIAL PRESENTATION OF THE STATUE OF "LIBERTY EMBRACING THE WORLD," PARIS, JULY 4TH, 1884. 2. M. FRÉDÉRIC-AUGUSTE BARTHOLDI.
3. SOUTHERN VIEW OF STATUE, SHOWING HOW SHE WAS RAISED.—SEE PAGE 271.
FRANCE—AMERICA—THE GIFT OF THE FRENCH REPUBLIC TO THE UNITED STATES.

Crowdfunding: Krachtig sinds 1880

- Crowdfunding: een innovatieve vorm van (online) financiering die bestaat uit het verzamelen van geld van een (grote) groep (kleine) investeerders
- Financieringsvorm die volop in beweging is. Geschikt voor concrete producten. Hoge succesrate voor B2C producten
- Met de opkomst van convertables meer bruikbaar voor groeiondernemers

Crowdfunding in vier versies

1. Donaties	Donatie zonder tegenprestatie
2. Voorfinanciering product	Financiering in ruil voor een dienst of product
3. Lening	(Achtergestelde) lening met rente
4. Aandelen	Aandelen of converteerbare leningen

Donaties

Vooraf in de kunst en het goede doel. Funding van projecten en voorstellingen. Veelal zonder tegenprestatie. Veel projecten, lage bedragen.

Voortfinanciering

Producten worden vooraf gekocht en pas na het behalen van het doelbedrag geproduceerd en geleverd. Dit verlaagt het risico en de prijs van het product.

Meest gebruikte vorm van crowdfunding.

 de Windcentrale

WAKA WAKA
share the sun

Converteerbare leningen / aandelen

- Grotere bedragen
- (Potentiële) informal investors die investeren
- Meest interessant voor groeifinanciering middels Crowdfunding

owerPlane® van Ampyx Power

n: Ampyx Power

Ampyx Power Oneplanetcrowd.nl

329%

bereikt

succesvol!

€ 329.700,00

bereikt van € 100.000,00

272

investeerdere

Vragen

Borgstelling MKB

- Garantieregeling van de overheid
- Overheid staat tot €1.5 miljoen borg voor financiering van bedrijven.
- Moet aangevraagd worden door de bank
- Niet meer dan 250 medewerkers
- Jaaromzet onder €50miljoen of een balanstotaal onder €43 miljoen

Innovatiekrediet

Krediet verlening door de overheid voor zelfstandig technisch vernieuwende projecten.

- Project binnen 4 jaar afgerond
- Minimale projectkosten € 150.000
- Onderneming moet zelf commercialisering kunnen financieren
- Krediet tussen de 25% en 50% van de ontwikkelkosten tot een maximum van € 5 miljoen

Garantie Ondernemingsfinanciering

GO regeling

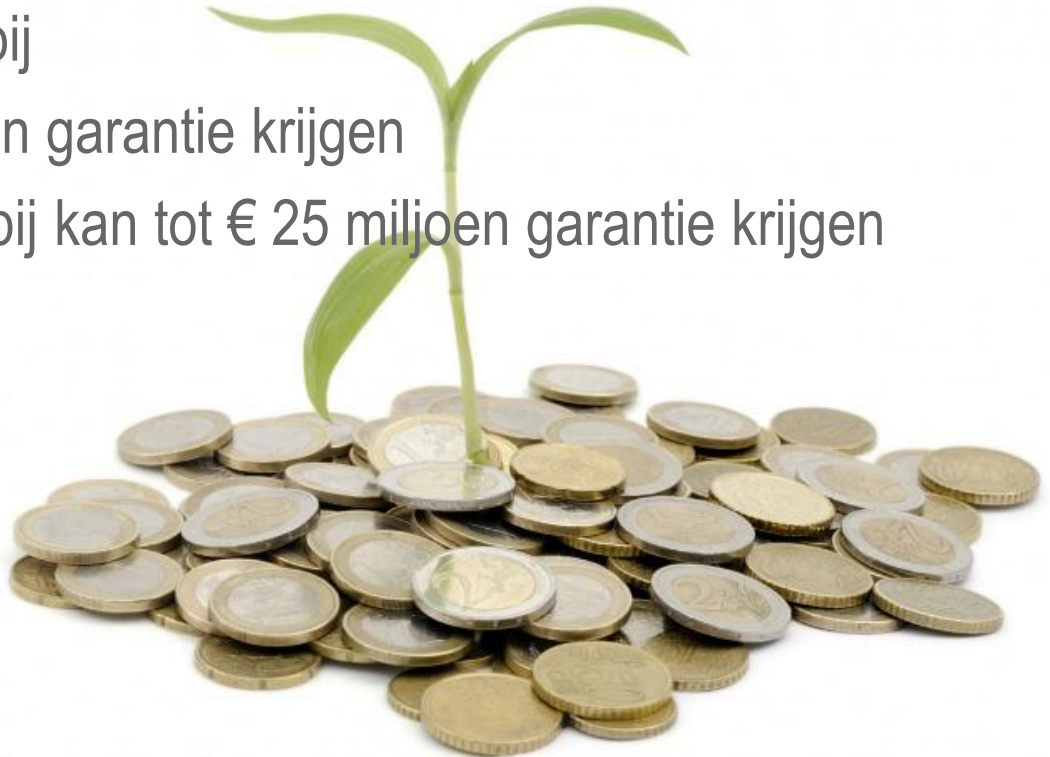
Garantie van de overheid van 50% van een (achtergestelde) lening tussen € 1.5 miljoen en maximaal € 150 miljoen

- Moet aangevraagd worden door de bank

Groeifaciliteit

Garantie regeling door de overheid voor risicodragend vermogen

- Moet aangevraagd worden door de bank of financierende participatiemaatschappij
- Bank kan tot € 5 miljoen garantie krijgen
- Participatiemaatschappij kan tot € 25 miljoen garantie krijgen

Informal Investors (1)

- Informal investors (business angels): vermogende particulieren die risicodragend kapitaal verschaffen aan ondernemingen van derden
- Risicokapitaal in ruil voor aandelenbelang (minderheidsbelang); zeggenschap en winstrechten, soms in combinatie met achtergestelde lening
- Rendement op basis van een exit
- Tussen € 50k - € 1 miljoen
- Dé informal investor bestaat niet (veel verschillen)
- Vaak (ex) ondernemers
- Brengen naast kapitaal ook kennis, kunde en contacten in

Informal Investors (2)

- Het belang en de omvang van informal investing neemt toe
- In NL naar schatting € 1,5 miljard, groter dan VC sector
- Moeilijk te vinden; o.a. via Money Meets Ideas, ABN AMRO Informal Investing
- Naast financieel rendement is ook sociaal-maatschappelijk rendement een belangrijke doelstelling (impact investing); impact “first”, acceptatie lager rendement

Informal Investors (3)

Welke ondernemingen zijn interessant?

- Kapitaalvormend (waardecreatie) en niet alleen inkomensvormend
- Helder en toetsbaar businessmodel (hoe verdienen we ons geld?)
- Duidelijk onderscheidend vermogen (USP)
- Vaak bij trendbreuk (bijvoorbeeld nieuwe technologie, veranderende wet- en regelgeving, 'ingeslapen' markten, etcetera)
- Volledig gefinancierd tot cash break-even
- Interessante exit route

➤ Ondernemer altijd de doorslaggevende factor!